

AAN DE RAAD

Datum behandeld in college	19 mei 2026	Zaaknummer	2025-305017
Datum agendering	25 juni 2026		
Afdeling	Omgeving		
Onderwerp	Zwarte Nacht bij Zwarte Haan		
Portefeuillehouder	M. van der Meer		

Samenvatting Op 25 november 2025 heeft Stichting Keunstwurk een subsidieaanvraag van afgerond € 76.160 ingediend voor realisatie van het project 'Zwarte Nacht bij Zwarte Haan'. Het doel van het project is om in Zwarte Haan twee samenhangende voorzieningen te realiseren zodat bezoekers er de duisternis van het Waddengebied kunnen ervaren;

- Starbarn Zwarte Haan: een paviljoen rond een open patio (publieksexpositie) waar bezoekers en pelgrims op het Jabikspaad de nachtelijke sterrenhemel kunnen beleven en overnachten.
- Nachttuin Zwarte Haan: een openbaar toegankelijke tuin die duisternisbeleving en biodiversiteit versterkt.

Stichting Keunstwurk kan het plan nu daadwerkelijk realiseren. Dit kan echter alleen wanneer er voldoende middelen zijn voor de uitvoering. Het Waddenfonds stelt een substantieel bedrag hiervoor beschikbaar. Gebruikelijk bij een waddenfondssubsidie is dat ook de gemeente waarin het project wordt gerealiseerd een financiële bijdrage levert.

Voorstel

1. Stichting Keunstwurk een subsidie te verlenen van € 76.160 voor realisatie van het project 'Zwarte nacht bij Zwarte Haan'.
2. Dit bedrag te dekken vanuit de bestemmingsreserve Ontwikkellijnen

Aanleiding

Op 25 november 2025 heeft Stichting Keunstwurk een subsidieaanvraag van afgerond € 76.160 ingediend voor realisatie van het project 'Zwarte Nacht bij Zwarte Haan'.

Het doel van het project is om in Zwarte Haan twee samenhangende voorzieningen te realiseren zodat bezoekers er de duisternis van het Waddengebied kunnen ervaren;

- Starbarn Zwarte Haan: een paviljoen rond een open patio (publieksexpositie) waar bezoekers en pelgrims op het Jabikspaad de nachtelijke sterrenhemel kunnen beleven en overnachten.
- Nachttuin Zwarte Haan: een openbaar toegankelijke tuin die duisternisbeleving en biodiversiteit versterkt.

De beoogde vijf te realiseren trekkershutten maken geen onderdeel uit van de subsidieaanvraag.

Op 15 oktober 2025 heeft De Raad van State definitief groen licht gegeven voor het project. De gemeente Waadhoeke heeft volgens de hoogste bestuursrechter de vergunning voor 'Nacht aan het Wad' terecht verleend aan Stichting Keunstwurk. De uitspraak betekent dat de vergunning voor 'Nacht aan het Wad' onherroepelijk is.

Stichting Keunstwurk kan het plan nu daadwerkelijk realiseren. Dit kan echter alleen wanneer er voldoende middelen zijn voor de uitvoering. Het Waddenfonds stelt een substantieel bedrag hiervoor beschikbaar (zie bijlage 3). Gebruikelijk bij een waddenfondssubsidie is dat ook de gemeente waarin het project wordt gerealiseerd een financiële bijdrage levert.

Beoogd (meetbaar) effect

Versterking van de sociaaleconomische structuur in het gebied door middel van recreatief-toeristisch aanbod die de beleving van de Waddenkust versterkt.

Vergroten van het bewustzijn onder inwoners en bezoekers van het feit, dat donkerte een kernkwaliteit is van het waddenkustgebied. Een kernkwaliteit die we moeten koesteren. Er wordt daarom een programma ontwikkeld met het Eise Eisinga Planetarium voor educatie en voorlichting hierover.

Motivering

Argumenten

1.1 De sociaaleconomische structuur in het gebied wordt versterkt

De Starbarn en de nachttuin zijn nieuw recreatief aanbod voor zowel de inwoners van het gebied als bezoekers van buiten. De bezoekers (uit de doelgroep van rust en natuurliefhebber) genereren meer bestedingen in de retail (plaatselijke buurtsuper, lokale bakker etc), horeca en verblijfssector. Tevens draagt het bij aan de maatschappelijke opgaven in het gebied doordat het voorzieningenniveau en het recreatieve aanbod voor inwoners in het gebied worden versterkt.

1.2 Zwarte Nacht bij Zwarte Haan sluit aan bij de gemeentelijke ambities

Het initiatief geeft invulling aan de Recreatie & Toerisme nota 'Beleef Waadhoeke'. Namelijk; productontwikkeling op basis van beleving en door passende activiteiten die de beleving van rust en ruimte versterken. Ook geeft het initiatief invulling aan het donkertebeleid 'Tusken Skimer en Moarnsdage 2022-2026'. Daarnaast wordt de biodiversiteit versterkt.

1.3 Zonder de gevraagde subsidie is er geen sluitende begroting

Geen subsidie verlenen betekent een gat in de begroting. Realisatie kan alleen wanneer er voldoende middelen zijn voor de uitvoering. Het Waddenfonds stelt een substantieel bedrag hiervoor beschikbaar (zie bijlage 3). Gebruikelijk bij een waddenfondssubsidie is dat ook de gemeente waarin het project wordt gerealiseerd een financiële bijdrage levert.

2.1 Er is gemeentelijk budget beschikbaar

Binnen de bestemmingsreserve Ontwikkellijnen is financiële ruimte voor het gevraagde subsidiebedrag.

2.1 Het initiatief is passend binnen de criteria van de bestemmingsreserve Ontwikkellijnen

Het project voldoet aan de criteria van de bestemmingsreserve, met name omdat het een onderscheidend initiatief betreft dat bijdraagt aan de strategische doelen van de ontwikkelagenda van Waadhoeke.

Kanttekeningen/risico's

1.1 Niet alle bewoners van Zwarte Haan staan achter de komst van de Starbarn

Een aantal bewoners van Zwarte Haan heeft bezwaar en beroep aangetekend tegen de door de gemeente verleende vergunning. Op 15 oktober 2025 oordeelde de Raad van State dat gemeente Waadhoeke de vergunning voor 'het project terecht heeft verleend aan Stichting Keunstwurk.

In tegenstelling tot de direct aanwonenden is Plaatselijk Belang Sint Jabik juist voorstander van de ontwikkeling. Het betekent een nieuwe recreatieve voorziening voor inwoners in het gebied.

Alternatieven

1.1 Geen subsidie verlenen

Geen subsidie verlenen betekent een gat in de begroting. Realisatie kan alleen wanneer er voldoende middelen zijn voor de uitvoering. Het Waddenfonds stelt een substantieel bedrag hiervoor beschikbaar (zie bijlage 3). Gebruikelijk bij een waddenfondssubsidie is dat ook de gemeente waarin het project wordt gerealiseerd een financiële bijdrage levert.

Vervolg

- Medio mei 2026 is de Waddenfonds subsidie beschikbaar gesteld. De voorbereiding voor de werkzaamheden kan starten na de zomer.
- Evaluatie: Vanuit het Waddenfonds is subsidieverantwoording een vereiste. Tevens dient er gemonitord te worden. De initiatiefnemer is hier verantwoordelijk voor.
- Communicatie: Er wordt een subsidiebeschikking verstuurd naar Keunstwurk. Stakeholders en inwoners van Zwarte Haan worden geïnformeerd en (wanneer gewenst) betrokken bij de uitvoering.

Participatie

Er is in de afgelopen circa zeven jaar op verschillende momenten en over verschillende deelonderwerpen (programmering, verkeersmaatregelen en onderzoeken ten behoeve van vergunningverlening) sprake geweest van inwonersparticipatie. Hierover is de raad eerder geïnformeerd.

Ten tijde van de bezwaar- en beroepsprocedure is er geen inwonersparticipatie geweest in verband met de lopende zaak. De inwoners van Zwarte Haan worden geïnformeerd en (wanneer gewenst) betrokken bij de uitvoering (bijvoorbeeld bij de programmering).

Financiën

Financiële toelichting

De subsidieaanvraag betreft een bedrag van afgerond € 76.160.

De feitelijke stand van de bestemmingsreserve ontwikkellijnen is per 01-01-2026 € 3.946.353 maar er zijn verplichtingen voor een totaalbedrag van € 1.790.914.

Dit betekent dat er op dit moment € 2.155.439 vrij besteedbaar is, wat voldoende is om de € 76.160 te dekken.

Bijlagen

Bijlage 1: Subsidieaanvraag

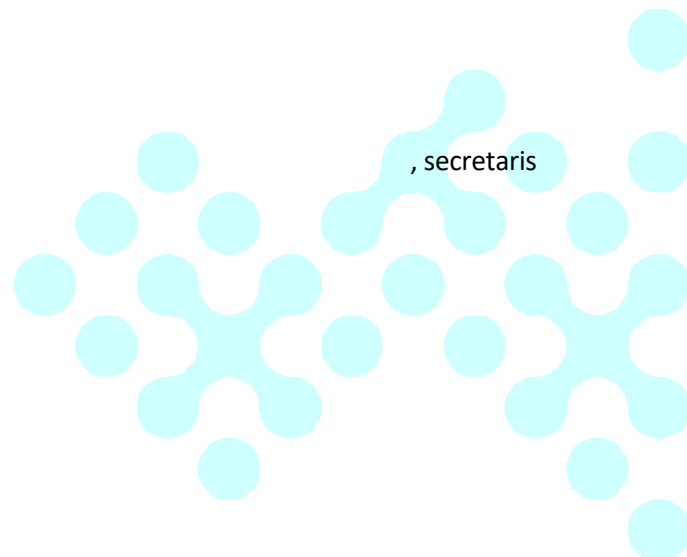
Bijlage 2: Projectplan

Bijlage 3: Begroting

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2025-305017

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 19 mei 2026;

BESLUIT

1. Stichting Keunstwurk een subsidie te verlenen van € 76.160 voor realisatie van het project 'Zwarte nacht bij Zwarte Haan'.
2. Dit bedrag te dekken vanuit de bestemmingsreserve ontwikkellijnen.

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25 juni 2026 ,

{{Signatuur}}, voorzitter

{{Signatuur}}, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.